

МАРИЯ ГАЙДАРОВА, ДИРЕКТОР НА ОУ „РАЙНА КНЯГИНЯ“ – ГР. ПЛОВДИВ:

Предстои промяна, която ще доведе до многообразие на виртуалните възможности за обучение и децентрализирана в по-голяма степен образователна система

- Г-жо Гайдарова, извънредната ситуация, в която се намираме във връзка с пандемията COVID-19, постави образователната ни система пред ново предизвикателство – преминаване към дистанционна форма на обучение. Как се справя екипът на ОУ „Райна Княгиня“ – гр. Пловдив, чийто директор сте Вие, относно въвеждането на дистанционна форма на обучение и какво ще бъде мястото на родителя в този процес?

- Извънредната ситуация, в която сме във връзка с пандемията COVID-19, не ни даде време за подготовка или плавно преминаване към дистанционна форма на обучение. Тук е мястото да апелирам за аплодисменти към всички учители и директори, които само за няколко дни успяха да активизират профили на ученици в онлайн платформи, да създадат своите виртуални класни стаи и да разработят презентации, учебни материали, тестове, инструкции и указания. Тяхната работа не е видима в конкретния момент в сравнение с тази на лекарите и фармацевтите, но е значима за всички наши деца, за това да завършат успешно учебната година.

Аплодисменти за професионализма и отдадеността на всички български учители и директори, които в тези екстремни условия създадоха бърза алтернатива на класната стая в училище и дистанционно обучават ежедневно учениците си!

Ролята на родителя винаги е била определяща и значима. Сега повече от всякога се налага всички да бъдем креативни, подкрепящи и синхронни в усилията си да се опазим първо здрави, както и да продължим виртуалното взаимодействие и партньорство. Вярвам, че заедно ще намерим пътя и баланса в дистанционната форма на обучение независимо каква платформа се ползва и дали е синхронен или асинхронен този процес.

Убедена съм, че и след приключване на кризата, този начин на преподаване и оценяване ще има важно място и българската образователна система ще е коренно променена. Според мен промяната ще се изразява в многообразието на виртуалните възможности за обучение и ресурси, с активното вече прилагане на проектно-базиран метод на обучение и осъществяване на междупредметни връзки, но най-вече ще наблюдаваме децентрализирана в по-голяма степен образователна система.

- Г-жо Гайдарова, през 2019 г. ОУ „Райна Княгиня“ – гр. Пловдив, отбеляза 50-годишния си юбилей. Бяхте удостоени с плакет „Св. св. Кирил и Методий“ за принос към българската просвета и духовното развитие на нацията. Как приемате връченото Ви от президента на Република България високо отличие? Какво от добрите традиции на българското образование успяхте да пренесете в 21. век?

- Безспорно сред добрите традиции на българското образование са изграждане на взаимното уважение и обща ценностна система. През годините на своето развитие в ОУ „Райна Княгиня“ сме работили отговорно и с професионална отдаденост, така

както и в повечето български училища.

Това, което ни прави различни, по един добър начин е погледът напред във времето, споделеното лидерство и амбицията да подготвим децата да бъдат успешни в един динамично развиващ се и с много предизвикателства свят, напълно различен от този, в който ние сме израснали. Затова и връченото високо отличие от президента на Република България плакет „Св. св. Кирил и Методий“, вдъхновяващите поздравителни адреси от министъра на образованието и науката Красимир Вълчев и председателя на СБУ д.ик.н. Янка Такева и многобройните получени грамоти и сертификати са знак за успех и признание.

- Вашето училище е и първото иновативно училище в община Пловдив. Какви са вашите постижения в областта на иновациите и интерактивните методи на работа за насърчване на ученето и превръщането на училището в най-сигурното място, в което учениците могат да проектират своето бъдеще?

- Успяхме да изградим професионална общност от амбицирани учители, които не спират да развиват своите умения и да споделят както постиженията, така и предизвикателствата, пред които са били изправени. Създадохме спокойна атмосфера на работа, висока степен на лична отговорност и доверие. Постигнахме го постепенно, като първо реорганизирахме изцяло средата на обучение – без чиновове и редици, с уютни кътчета за четене, отворени класни стаи, включихме технологиите като необходимо средство за качествено обучение. Следващата стъпка беше да въведем проектно-базираното обучение, групова работа и междупредметни връзки във всеки учебен час и по всеки учебен предмет. Опорна точка ни бяха методичната подкрепа на учителите, златните правила, системната обратна връзка, формиращото оценяване. Всеки учител разполага с лаптоп, мултимедия, интернет връзка. Обединихме се след анализиране на професионални ситуации, че времето за работа с електронните ресурси е задължително за всеки учебен час, но същевременно с ограничено време, не повече от 20 мин. Правилата, изработени от учениците с насочващото съдействие на класните ръководители, наричаме златни, защото са позитивни и не повече от 7 на брой, но се спазват безусловно, след като са осъзнати формулирани от самите ученици. Някои от тях са: бди вежлив, пази личните си вещи, бди щастлив... Има и време за рефлексия дали са спазени правилата и как това е помогнало на самите тях да градят училището като сигурно място, където да имат възможности за изява, подкрепа и развитие. Учениците вече знаят как да работят по групи, как да разработват заедно проекти, как да презентират и оценяват, а и да се самооценяват. Няма празно място по стените нито в класната стая, нито в коридорите – това също е място за споделяне на направеното, постигнати отличия, грамоти и сертификати.

Няма да изненадам никого с твърдението, че няма общовалидни рецепти; всичко е теория, докато не го изживеем на практика. Ние имаме куража да започнем преди шест години със смели нововъведения, постепенно надградихме знанията и иновативните методи на обучение, така че учениците са насърчени, спокойни и мотивирани да откриват и развиват приоритетно силните си страни. Успяваме заедно.

- Многократно сте били партньори във форуми и инициативи за популяризиране на добри педагогически практики и споделяне на национален и международен опит с цел стимулиране на педагогическите търсения и креативност за подобряване на методиката на обучение и постигане на по-добри образователни резултати на учениците. Разкажете повече...

- Смятам, че споделянето на добри педагогически практики е най-краткият път за въвеждане на иновации и за стимулиране на процесите за развитие на българското образование. Започнах да споделям с колегите си международния опит, който придобих като член на Европейската

асоциация на училищни директори, както и знанията и наблюденията от University of Worcester във Великобритания, който завърших преди няколко години със степен Master of Arts in Education.

Днес вече се включваме заедно с колегите учители от ОУ „Райна Княгиня“ – Пловдив, в организирани тематични конференции, форуми, издания на учебници, книги и публикации. Училището ни е отворено и посрещаме колеги от различни градове на България, като особено съм впечатлена от визитите на педагози от София, Велико Търново, Бургас, Варна, Пирдоп и Златица. С тях се получи изключителен професионален обмен. Представихме постигнатото от нас и на Националния форум за иновации в образованието, организиран от МОН.

Били сме домакини на многобройни инициативи както на национално, така и на международно ниво – посрещали сме гости от Япония, Финландия, Холандия, Великобритания, Белгия, САЩ и Австрия. През тази учебна година представихме иновативните методи на работа и пред Националното сдружение на общините в България по време на работната им среща в Пловдив.

Във фокуса на нашата работа винаги остават образователните резултати, съчетани с много добри условия за работа и учене. Развиваме се чрез въвеждане на иновации, защото се убедихме, че така предоставяме възможности на учениците за изследователска дейност, за създаване на по-добри взаимоотношения, на приятелства, преодоляване на различия и конфликти, за развиване на емоционалната интелигентност, за активизиране на по-пасивните ученици, развиване на лидерски умения, умения за изслушване, изразяване на мнение, за удовлетвореност. Не спираме да споделяме, но също сме отворени към добрите постижения и търсения на колегите си от страната и чужбина.

- За учителската професия се говори като за „професия на бъдещето“. Каква е Вашата визия за нея?

- Всеизвестен факт е, че технологиите са само средството за обучение. Истинската работа се върши от учителя. Очакванията и изискванията към него винаги са високи както в личностен, така и в професионален план. Моята визия за учителската професия включва на първо място обичта към децата. След това идват желанието за професионално развитие и осъзната необходимост за усъвършенстване, за участие в професионални общности, за споделено лидерство и лична отговорност. Така се гради доверие, а отправените послания със сигурност ще бъдат чути и приети, действията им ще вдъхновяват учениците да учат повече, да мечтаят повече, да правят повече, за да градят на свой ред един по-добър свят.

- Учредител сте на Фондация „Световен образователен форум България“. Бихте ли представили нейните основни приоритети и перспективи за бъдещо развитие, свързани с постигане на успех на всички нива и от всички участници в образователния процес?

- Фондация „Световен образователен форум България“ работи активно от учредяването си през 2015 г. за въвеждането на иновации в училищното образование. Започнахме това пътуване с очакване и надежда за изграждане на професионална общност от лидери, новатори и ментори, която да работи ефективно за промяната на българската образователна среда.

Планирахме дейности на няколко нива, които в продължение на пет години реализираме успешно. Това са ежегодни инициативи на фондацията, международни конференции, майсторски класове, обучения с международен обмен, участия в конференции на Европейската асоциация на училищни директори, тематични експертни анализи и анкети, както и първия ни петгодишен проект „Иновативни училища“. Издадохме книга „Как да бъдем иновативни в училище“.

Всички презентации от годишните ни инициативи, както и книгата, са достъпни на сайта на организацията <http://www.wefbulgaria.com>

wefbulgaria.com

От октомври 2017 г. Фондация „Световен образователен форум България“ е официален член на Европейската асоциация на училищните директори. ESHA представлява 37 организации в 24 страни и включва 64 000 училища – лидери в началното, средното и професионалното образование. ESHA свързва училищни лидери, изследователи и политици, обединени в обща цел да споделят добри практики и да подобряват образованието. Много доброволци подкрепят ESHA и допринасят за формиране на базата от знания.

Като официален представител на България с право на глас в Общото събрание на Европейската организация участвам ежегодно в две срещи, които се провеждат в различни европейски градове. Вълнуващо е да можеш да зададеш професионален въпрос и да видиш как той резонира в различните точки на Европа, да получиш експертен и бърз отговор как тези въпроси се решават в другите страни и каква е тяхната опитност, пътят, който са изминали.

Констатирах, че си приличаме по целите, които си поставяме – равен достъп, качествено образование, включване на технологиите и стремеж да подкрепим децата си в тяхното развитие за по-добро бъдеще. Имаме съществени различия по отношение на степента на доверие в професионалната работа на учителите и директорите, децентрализацията на системата по отношение на организацията на учебния процес и ориентирането ѝ към реални връзки с местната бизнес среда, създаване на условия за развитието на необходимите умения у учениците и успешна реализация близо до родното им място, спокойствието и сигурността в училище, което не се постига само с камери.

Прякото участие в разработване на Стратегията за развитие на Европейската асоциация на училищни директори, както и в процеса на разработване на европейски образователни политики ни дава нова отправна точка на развитие като организация.

Ще продължаваме да привличаме нови членове – училища и лидери, да работим за устойчивото развитие на уменията и постигане на успех на всички нива и от всички участници в образователния процес.

- Как оценявате ролята и политиките на СБУ за развитие на качествено и модерно образование и повишаване на авторитета на българския учител?

- Лидерството стои в основата на политиките, които има държавата за развитието на образованието.

- СБУ през всички години доказва водеща позиция със своята ясно изразена визия за развитие на качествено и модерно образование. Всички дейности са насочени към повишаване на авторитета на българския учител, включително чрез създаване на добър социален диалог, на по-добри условия на работа и отход, както и подкрепа за професионалното му усъвършенстване и изява. Благодарна съм на председателя на СБУ д.ик.н. Янка Такева за позитивното партньорството през годините с Фондация „Световен образователен форум България“; впечатлена съм от вниманието, което лично отделя на всеки член на СБУ, на всяка образователна инициатива, което пряко корелира с авторитета на учителя.

- Как си партнирате със СО на СБУ във Вашето училище?

- В ОУ „Райна Княгиня“ – гр. Пловдив, имаме изградено във времето перфектно партньорство със СО на СБУ. Председателят Славка Джурджева е активна, добър професионалист и уважаван учител. Заедно решаваме как да подкрепим колеги в трудни за тях и семействата им моменти. Нямаме проблеми, защото си имаме взаимно доверие, работим съвместно, включително и по стратегията за развитие на училището, за въвеждане на иновации и продължаваща квалификация, за обмен на добри практики.

Интервю на
Ивайла ВАСИЛЕВА